ivo

Nieuwsbrief IVN Roosendaal

december 2019

Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid afd. Roosendaal.

IVN werkt aan een duurzame samenleving. Wij zijn ervan overtuigd dat we door mensen zelf in aanraking te brengen met de natuur, zij zich pas écht bewust worden van de waarde ervan. Daarom laten wij jong en oud de natuur van dichtbij beleven.

Winter-editie

Wat kan de winter toch mooi zijn!

Van het bestuur

Van de voorzitter ...

Vanochtend vroeg heb ik samen met onze honden (natuurlijk aangelijnd!) een mooie wandeling gemaakt door ons fraaie Roosendaalse buitengebied. Dan merk je weer als je goed om je heen kijkt dat we maar boffen met al dat natuurschoon om ons heen. Was/is ook een van de redenen waarom we als IVN Roosendaal het qua georganiseerde activiteiten door het jaar heen wat dichter bij huis houden.

Met heel veel plezier kijk niet alleen ik, maar ook het organisatieteam en natuurlijk alle daar aanwezige IVN leden (met introducees) terug op een werkelijk prachtige ledenjaardag. De gekozen bestemming, Tiengemeten, was een schot in de roos! Niet alleen zat het weer reuze mee maar voor een flink aantal leden was het een bestemming die sowieso op hun lijstje stond om eens naar toe te gaan. Omdat de tijdspanne waarbinnen we het georganiseerd hebben te krap was om heel het gebied te bekijken weet ik zeker dat er bij velen een zaadje geplant is voor een vervolgbezoek.

Enige tijd geleden gaf Carla van der Burgt aan een stapje terug te willen doen en haar IVN-activiteiten voorlopig even op pauze te zetten. Iedereen die wel eens een educatieve IVN-sessie of training van haar heeft gevolgd zal kunnen beamen dat Carla enorm heeft bijgedragen aan de E-factor (educatie) binnen IVN Roosendaal. We gaan haar dan ook missen maar hebben ook begrip voor haar besluit. Carla sluit overigens niet uit dat ze ooit weer actief gaat zijn binnen IVN, maar voorlopig niet. Daarom wil ik bij deze Carla hartelijk bedanken voor haar tomeloze en waardevolle bijdrage aan IVN Roosendaal. De bloemen heeft ze inmiddels al gekregen.

Een van Carla's "neventaken" was die van vertrouwenspersoon voor IVN. Ik heb mij laten vertellen dat een actief beroep op die rol niet herinnerd kon worden maar het is wel een rol die elke organisatie aan boord moet hebben. Omdat we het ook goed vonden om die rol extern te zoeken hebben we dat zo ingestoken en een bedrijf daarvoor benaderd.

Binnenkort kunt u daarover meer informatie verwachten.

Graag breng ik nog eens onder uw aandacht dat we nog een bestuursvacature (secretaris) hebben. De kandidaat mag elke leeftijd hebben maar misschien kunnen we met een wat jongere kandidaat de gemiddelde leeftijd van ons bestuur wat naar beneden brengen en tegelijkertijd profiteren van nieuwe ideeën. Nieuwsgierig? Laat het ons weten!

Veel leesplezier met deze nieuwsbrief toegewenst!

Enkele bestuursmededelingen:

- 1. We naderen langzaam weer het eind van 2019. Zoals gebruikelijk hebben we in de maand februari 2020 de algemene ledenvergadering en dat betekent dat we dan graag alle jaaroverzichten van de diverse werkgroepen willen presenteren. Voor de coördinatoren altijd een lastige maar noodzakelijke klus, maar voor alle leden een overzicht van alle activiteiten die met de vele vrijwilligers zijn gerealiseerd. Dus aan de coördinatoren van de werkgroepen het verzoek om in de maand januari 2020 hun jaaroverzicht aan het bestuur te mailen. Bedankt alvast.
- 2. Tiny Forest. Later in deze nieuwsbrief een update van de ontwikkelingen rondom de realisering van twee Tiny Forests in Roosendaal. Mocht dit verhaal jou inspireren om daarin een rol te vervullen, dan horen we dat natuurlijk heel graag. Vind je het leuk om met kinderen om te gaan en hun van alles over de natuur te vertellen dan ben je een perfecte kandidaat om iets te doen binnen een Tiny Forest, samen met de schoolkinderen van de desbetreffende school.

Colofon

Bestuur			bestuur@ivnroosendaal.nl
Bestuursleden			
Naam	Functie	Telefoon	e-mail
Cor Gabriëls	Voorzitter	0165-555257	bestuur@ivnroosendaal.nl
Leon van Dorst	Penningmeester	0165-533134	
Vacant per 31-12-2018	Secretaris		
Hans van Nassau	Lid	0623802757	
Jac Heijmans	Lid	0165-544728	
Johan Vromans en	Redactie Nieuwsbrief	0165-556781	redactie@ivn.roosendaal.nl
Hans van Nassau		0623802757	

Website: www.ivn.nl/afdeling/roosendaal

Website jeugdnatuurgroep: https://www.facebook.com/jeugdnatuurgroepivnroosendaal Website kleuternatuurgroep: https://www.facebook.com/kleuternatuurroosendaal

Blog Piet van Oeffelen Brabants Landschap:

http://www.brabantslandschap.nl/actueel/blog/?auteur=14

Bent u geïnteresseerd in informatie over andere IVN-afdelingen in de buurt bezoek dan eens de websites via onderstaande links:

https://www.ivn.nl/afdeling/mark-donge-breda-eo

https://www.ivn.nl/afdeling/groene-zoom https://www.ivn.nl/afdeling/etten-leur

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
Van het bestuur	2
Colofon en inhoudsopgave	3
Legaat Martin de Rooij	4
Activiteitenoverzicht IVN/KNNV Roosendaal september t/m december 2019	4
Tiny Forest	5
Kleuternatuur	6-7
Jeugdnatuurgroep en thema-avonden	8-10
Themavogel: de klapekster	11
Seniorenactiviteiten	12-13
Oproep, werkgroepen en contactpersonen, overige informatie	14

Legaat Martin de Rooij

Erelid Martin de Rooij is vorig jaar overleden. Martin had in de loop der jaren een enorme verzameling stenen, mineralen en zand verzameld en gedocumenteerd. Zo waren er 489 filmroldoosjes gevuld met zand uit de hele wereld. Zijn wens was dat zijn verzameling na zijn overlijden aan het IVN werd nagelaten. Dus toen hij vorig is gestorven hebben zijn zoon en dochter contact met ons opgenomen en

hebben we alles tijdelijk opgeslagen. Aangezien wij geen eigen ruimte hadden is gezocht naar een organisatie die deze verzameling graag wilde hebben. Zo zijn we terecht gekomen bij het Natuurhistorisch en Volkenkundig museum in Oudenbosch die wel belangstelling had. Om een lang verhaal kort te maken, de conservator heeft alles meegenomen en zij heeft geruime tijd nodig gehad om er een goede bestemming voor te maken. De verzameling is nu deels tentoongesteld en wordt voor educatieve activiteiten gebruikt. De afspraak is destijds gemaakt dat er een moment zou komen om de overdracht officieel te maken en dat is op zaterdag 23 november geschied. De zoon en dochter van Martin

en hun partners waren daarbij aanwezig en namens IVN Jac Heijmans en ondergetekende. We werden hartelijk ontvangen met koffie waarna we een rondleiding kregen in het museum waarbij natuurlijk lang werd stil gestaan bij de huidige presentatie van de nalatenschap van Martin. Heel mooi om te zien hoe alles is uitgestald en van de nodige achtergrondinformatie is voorzien. We kunnen concluderen dat de erfenis van Martin een hele mooie bestemming en plaats heeft gekregen. En het museum is zeker de moeite waard om nogmaals een bezoek te brengen, dus dat idee gaan we met de senioren in 2020 zeker nog een keer doen.

Hans van Nassau

Activiteitenoverzicht IVN/KNNV Roosendaal juni t/m december 2019

Alle wandelingen starten vanaf het parkeerterrein bij de Lodge, alle fietstochten starten bij het MEC

In het kader van een verdere samenwerking tussen IVN Roosendaal en KNNV zijn wandelingen, excursies en themabijeenkomsten gezamenlijk gepland en deze worden daarom in het overzicht opgenomen.

Datum	Start	Werkgroep	Vertrek vanaf/locatie	Onderwerp	Contactpersoon
8-12	9.00	KNNV/IVN	Parkeerplaats Lodge	Hoevense Beemden pittige winterwandeling	Joke Stoop
8-12	14.00- 16.00	Jeugdnatuurgroep	MEC	Vogel verrassing	
17-12	19.30	IVN/KNNV	MEC	Diverse films van Ersa door Ruud Scheidel	Jac Heijmans en Hans van Nassau
26-12	9.00	KNNV/IVN	Parkeerplaats Lodge	Kalmthoutse Heide Kerstwandeling	Guus Dekkers
25-2	13.00	IVN/KNNV	Parkeerplaats Lodge	Wandeling route de Fuut	Jac Heijmans

Tiny forest

Tiny Forests in de gemeente Roosendaal

Een Tiny Forest is een dichtbegroeid, inheems bos ter grootte van een tennisbaan middenin de woonomgeving. Dit bos is niet alleen een prettige plek voor vlinders, vogels, bijen en kleine zoogdieren, maar ook voor mensen. Omwonenden vinden er verkoeling op hete dagen, wanneer het veel regent wordt het water in het bos opgevangen en wateroverlast beperkt, het bos zorgt voor schonere lucht en bovendien wordt bij de groei CO2 opgeslagen. Kinderen leren in het bos over de Nederlandse natuur en buurtbewoners ontmoeten elkaar op een prettige en gezonde plek. Kortom: een kleine "showcase" van wat de natuur allemaal voor ons betekent en dat midden in de woonomgeving.

Zo begon in de vorige nieuwsbrief het bericht over de geplande Tiny Forests in Roosendaal. Inmiddels zijn er natuurlijk al vorderingen gemaakt en die willen we jullie graag melden.

Enkele weken geleden is de eerste bijeenkomst geweest met de gemeente, IVN Brabant, vertegenwoordigers van de Kroevendonkschool en de Kameleon en natuurlijk IVN Roosendaal. Hierin werden principeafspraken gemaakt waarbij ook onze rol in dit geheel duidelijker werd. Die rol is nog niet exact vastgesteld omdat deze intern nog moet worden besproken. En natuurlijk horen daar poppetjes bij ofwel wie gaat wat doen. We zullen dus een beroep moeten doen op vrijwilligers die deze rol willen/kunnen opnemen. Uiteraard zullen binnenkort hiertoe definitieve stappen worden ondernomen.

Maar nu concreet. Dit zijn de volgende stappen die genomen gaan worden c.q. genomen zijn:

- 1) 1e helft november: KLIC melding en bepalen welk deel van de locatie gebruikt kan worden (200 m2 400m2 voor Tiny Forest en daarnaast nog ca. 60 m2 voor het buitenlokaal) => gemeente/hovenier
- 2) 2e helft november: bodemonderzoek en bepalen welke bosgemeenschap op de locaties passen => hovenier/gemeente
- 3) eind november/1e helft december: ontwerpsessie met omwonenden en IVN Roosendaal. Hierbij definitieve plantlijst samenstellen => IVN Brabant (met aanwezigheid hovenier en gemeente)
- 4) medio december: plantmateriaal en bodemsupplementen bestellen, hekwerk en materialen voor buitenlokaal (boomstammen en houtsnippers) => hovenier
- 5) januari, uiterlijk de week voorafgaand aan plantdag: bodemverbetering in plantvakken, tijdelijk hekwerk plaatsen en buitenlokaal inrichten => hovenier
- 6) 23 en 30 januari, op de plantdagen zelf: om 8.00 levering plantmateriaal en klaar leggen => hovenier (verdere detailplanning plantdag zelf volgt nog)

Inmiddels is er een handboek ontwikkeld voor gemeenten en scholen waarin exact het gehele proces van a tot z wordt uitgelegd. Nog een aardig detail om te weten is dat er waarschijnlijk nog twee Tiny Forests bijkomen in 2020.

We houden jullie op de hoogte.

Kleuternatuur

Een regenachtige kleuternatuurmiddag over bomen

Op woensdag 4 september kwamen 20 kinderen met hun ouders naar een Kleuternatuurmiddag over bomen. Terwijl het buiten regende, begonnen we binnen met een grappig filmpje van 'Kikker en vriendjes' over een omgewaaide boom. Daarna was er uitleg over bomen aan de hand van foto's en plaatjes op het scherm. Over naaldbomen en loofbomen, boomsoorten, jaarringen en natuurlijk het nut van bomen voor mens en dier.

Omdat we vinden dat je bij een les over bomen toch echt wel bomen moet zien in het bos, waagden we het erop en gingen met laarzen en regenjassen aan naar buiten. Helaas voor ons regende het wel wat te hard.... Zelfs onder de bomen dropen de kinderen van de regen en besloten we maar terug te gaan naar het MEC-lokaal, in de hoop dat het weer later nog wat zou opknappen. Helaas ... ook de rest van de middag bleef het flink regenen en hadden we voor het eerst sinds we begonnen met Kleuternatuur een volledig binnenprogramma.

Na een welverdiende pauze met limonade en traktatie, speelden de kinderen spelletjes met dennenappels en maakten ze bladafdrukken met wasco. Tot slot was er nog een voorleesverhaal en natuurlijk voor iedereen een diploma met een mooie boekenlegger.

Kleuters op zoek naar paddenstoelen

Op woensdagmiddag 2 oktober ontvingen we bij het MEC Roosendaal 20 kleuters met hun (groot)ouders voor een natuurmiddag over paddenstoelen! We begonnen met een grappig filmpje met kabouter Plop in de hoofdrol, waarna de kinderen meer leerden over paddenstoelen. Wat is een paddenstoel eigenlijk? Waar zijn ze goed voor? Kun je ze eten? En hoe noem je ook alweer die rood met witte stippen...?

Na deze theorie was het tijd om lekker het bos in te gaan. Bij elke paddenstoel werd met een spiegeltje gekeken of het een plaatjes-, buisjes- of plofzwam was. Ondertussen zochten we naar mooie herfstbladeren, eikels en kastanjes. Die zouden later weer van pas komen.

Na de boswandeling was het tijd voor een welverdiende pauze met limonade en paddenstoel-cakejes. Met nieuwe energie gingen we weer aan de slag. Buiten knutselden we paddenstoelen van klei, die een mooi plekje kregen in herfstdozen. Binnen onderzochten we met vergrootglazen en loepjes champignons. Zo konden we goed zien hoe zo'n paddenstoel en nu eigenlijk van dichtbij en van binnen uitziet. We besloten de middag met een welverdiend diploma voor alle deelnemertjes en een zoekkaart van paddenstoelen als cadeautje.

Kleuters leren meer over het weer

De laatste Kleuternatuurmiddag van dit jaar vond plaats op woensdagmiddag 6 november, met als thema 'Meer over het weer'. We hadden wederom een volle zaal vol enthousiaste kinderen en ouders. Traditiegetrouw begonnen we met een grappig en toepasselijk verhaaltje. Dit keer ging het over kikker, die het zo koud had in sneeuw. Daarna vertelden we over temperatuurverschillen, wolken, wind, regen, sneeuw, onweer en regenbogen.

Daarna gingen we lekker naar buiten, waar de kinderen veel plezier hadden met hun windmolentjes. Ook vonden we nog volop paddenstoelen in het bos.

Na de limonade met popcorn gingen we aan het werk. Binnen maakten we regenboog-tamboerijnen. En buiten werd er druk temperatuur gemeten en bellen geblazen. De weergoden waren ons deze middag gunstig gezind, en trakteerden ons zelfs nog op een heuse regenboog!

Tot slot hadden we natuurlijk voor iedereen een diploma. Met een tevreden gevoel sloten we de middag af. Het was weer een mooi jaar voor Kleuternatuur!

Aanmelden en meer informatie

U kunt zich uzelf en uw (klein)kind aanmelden door een e-mail te sturen naar kleuternatuur@telfort.nl. Er geldt een maximum van 20 deelnemertjes per middag. Daarbij hanteren we de volgorde van aanmelding per e-mail. Bij meer dan 20 aanmeldingen komt uw naam op de reservelijst. Komt er door afmelding een plekje vrij? Dan laten we dat zo snel mogelijk weten. Komt er geen plekje vrij? Dan krijgt u een plaatsje aangeboden voor de volgende Kleuternatuurmiddag.

Wilt u meer weten over Kleuternatuur? Neem dan eens een kijkje op onze facebookpagina www.facebook.com/kleuternatuurroosendaal. Hierop staan foto's, actuele informatie en onze nieuwsbrief van 2019.

Groeten Team Kleuternatuur

Jeugdnatuurgroep

Algemeen

Bij inschrijving gaat je ouder/voogd akkoord, dat foto's gemaakt tijdens de activiteit gebruikt kunnen worden voor promotiemateriaal.

Zwerfafval opruimen en speuren naar kleuren.

Zaterdag 14 september kwamen 15 kinderen naar het MEC. We begonnen deze eerste activiteit van het schooljaar met een opdracht en een filmpje over zwerfafval. Daarna gingen de kinderen in 4 groepen heel enthousiast aan de slag om troep op te ruimen in Visdonk. Zelfs de brandnetels en bramen werden getrotseerd. Wat kregen ze veel complimenten van de mensen die met het prachtige weer in Visdonk aan het wandelen waren. Samen hebben we ongeveer 9 kg rommel opgeruimd.

Het tweede deel van de activiteit 'was speuren naar kleuren'. Dit was geen gemakkelijke opdracht, probeer maar eens 10 verschillende kleuren in de natuur terug te vinden. Het gedenkbos was net gemaaid, dus dat hielp ook niet mee. Toch waren de kinderen erg creatief en ze hebben alle kleuren

gevonden. De bramen kwamen goed van pas voor de kleur rood en paars. En de wilde cichorei die Evelien gevonden had kon mooi in het blauwe vakje. Damian had heel iets bijzonders voor de kleur wit, namelijk een duivenei. Verder waren er veel blaadjes, veren en steentjes gebruikt.

Om 15.45 uur was iedereen terug in het MEC. Hier stond drinken en een koekje klaar. Dat hadden de jongelui wel verdiend na het harde werken. Ook werden ze nog getrakteerd door Chantal omdat zij bijna jarig was. Wat hebben we allemaal weer genoten van deze mooie zaterdagmiddag.

Vleermuizen

Op 5 oktober kwam Linda van de zoogdierenwerkgroep naar de jeugdnatuurgroep om ons een heleboel wijzer te maken over vleermuizen. Wat was de belangstelling groot, we mochten 24 kinderen verwelkomen en er stonden er ook nog eens 24 op de wachtlijst.

Na een introductiefilmpje over vleermuizen werden de jongens en meisjes in 3 groepen verdeeld. Een groep ging met Linda mee voor hun eerste activiteit. Zij liet de kinderen m.b.v. een camera in de vleermuiskasten kijken. Ze nam elke keer een paar andere kasten

om de vleermuizen niet te verstoren. Ook liet Linda een echte vleermuis zien, die het bij de opvang niet gehaald had. Wat waren de kinderen geïnteresseerd in haar verhaal.

De volgende groep ging onder leiding van Ankie het vleermuizenspel spelen. Een kind kreeg de vleermuizencape en een blinddoek om en moest de mot zien te vinden. De mot, het voedsel van de vleermuis, was een kind dat telkens in de handen klapte, de vleermuis moest dus goed luisteren waar het geluid vandaan kwam en zo op zoek gaan naar zijn prooi. Op deze manier werd echolocatie nagebootst.

De laatste groep bleef bij Corry binnen. Hier konden de jongelui kiezen uit 4 opdrachten: vleermuizenwoordzoeker, vleermuizenkruiswoordpuzzel, vleermuis-maaltijd-mobile en een kleurplaat. De vleermuis-maaltijd-mobile was erg in trek, jammer genoeg kon deze niet helemaal afgemaakt worden, maar de kinderen kregen alle spulletjes mee naar huis, zodat hij daar afgemaakt kon worden. De woordzoeker werd ook gekozen, deze was echt niet gemakkelijk, maar wat waren het goede speurneuzen. De jongere kinderen kozen meestal voor een kleurplaat. Zij kleurden deze heel precies in. Ze waren allemaal heel geconcentreerd bezig.

Nadat alle activiteiten aan bod waren gekomen, kwam iedereen weer naar het MEC waar drinken met vleermuizensnoepjes klaar stonden. Hierna was het tijd om af te sluiten, Linda liet nog een paar filmpjes zien die zij in de vleermuiskasten gemaakt had en beantwoordde de vragen van de kinderen. Iedereen ging enthousiast naar huis, maar niet voordat we Linda bedankt hadden voor de leuke leerzame middag.

Natuurwerkdag

Op 2 november was het super slecht weer, maar er hadden zich maar 2 kinderen afgemeld voor deze dag omdat het zo nat en koud was. Toch misten we om 10.00 uur nog een aantal kinderen van de 16 die zich opgegeven hadden. De reden was dat de tomtom de plaats niet goed aangaf. Vervelend, maar na wat heen en weer bellen, kwam iedereen toch nog op plaats van bestemming aan.

Onder leiding van Miranda en Kees van Natuurmonumenten ging iedereen naar de plaats waar de jonge boompjes uitgetrokken moesten worden. Alle kinderen en ouders gingen snel aan de slag. In de loop van de ochtend werden ook nog een paar grote berken omgezaagd, wat vonden de kinderen dat interessant. Rond 11.00 uur was er pauze. Miranda had voor de kinderen en hun ouders voor lekkere chocomel/koffie en een krentenbol gezorgd. Dat ging er wel in. Velen gunden zich geen tijd om op hun gemak iets te eten of te drinken, maar gingen meteen weer aan de slag. Deze ochtend is er veel werk verzet, al zijn we niet helemaal klaargekomen met de klus.

Om 12.00 uur scheen de zon, toch gingen de meeste jongens en meisjes naar huis, want dat was afgesproken. Een enkeling ging met zijn of haar ouders nog even door. Van Miranda en Kees kregen de jongelui nog een natuurflyer mee en mochten ze nog een snoepje uitzoeken voordat ze de auto in stapten. Het was een mooie ochtend en voor herhaling vatbaar. We hebben tegen Kees en Miranda gezegd dat we volgend jaar terugkomen.

8 december 2018

<u>Vogel verrassing 14.00 u. – 16.00 u.</u>

Niet alle vogels trekken in de winter naar het zuiden. Vogels die hier blijven kunnen in deze periode wel wat extra's gebruiken. Hoe kunnen wij die vogels helpen in de winter? Wil je dat weten, kom dan naar deze jeugdnatuurmiddag. Wij gaan allerlei dingen maken om de vogels in deze moeilijke tijd te verwennen.

Kosten: €2,00 voor leden en € 4,00 voor niet leden. Geef je vóór vrijdag 7 december op per mail: info@jeugdnatuurgroep-ivn-roosendaal.nl. Bij deze activiteit geldt ook weer vol is vol, wees er dus snel bij. **Plaats: MEC Brasserie T-huis Visdonk**

Thema-avonden

Thema-avonden

Dinsdag 12 november Thema-avond met Jeroen Hoppenbrouwers.

Aan de hand van prachtige afbeeldingen hebben we kennis gemaakt met de zeer mooie macrofotografie door Jeroen. We hebben Jeroen al vaker als gast mogen ontvangen.

Dit smaakte toen al naar meer, zodat wij hem weer met veel plezier hebben mogen uitnodigen.

Een kleine 30 belangstellenden mochten we begroeten en net als de vorige keer werden we verrast met de mooiste opnames van allerlei insecten. Op vragen hoe die foto's werden genomen steeg alleen de bewondering voor het geduld waarmee gefotografeerd werd. Insecten blijven niet gemakkelijk stil zitten

als er een camera op 5 cm. afstand wordt gehouden. En na afloop was Jeroen graag bereid om aan de hand van zijn camera tekst en uitleg te geven. Een geslaagde avond die wat ons betreft nog wat langer had mogen duren.

Dinsdag 17 december 2019 Vanavond is Ruud Scheidel van ERSA weer onze gast. De volgende films worden vertoond:

Ignace Ledegen gaat ons bijpraten over het project Life Helvex. Dat gaat over de ontwikkelingen, stand van zaken en toekomstvisie over de Kalmthoutse Heide. Een gebied waar u vast wel eens

Uiteraard biedt deze avond veel ruimte voor vragen, discussie e.d.

wandelt en overal werkzaamheden ziet.

- De Japanse tuin van Ruud Scheidel
- Der Schweitzer Naturpark van René Roeken
- Wie geeft de planten water van Ruud Scheidel
- Turf, het bruine goud van Henk Heinen
- Onderschatte natuurkrachten van René Roeken
- Pluk de bever van René Roeken
- Verleden Toekomst van Rika Houthuijsen

De avonden worden gehouden in het MEC te Roosendaal. Aanvang 19.30 uur. Parkeren bij de Lodge. Advies is om tijdig te komen want vol is vol.

Thema-avond 28 januari 2020. Kalmthoutse Heide.

Aanvang: 19.30 uur MEC Roosendaal.

Van harte welkom.

Jac Heijmans Hans van Nassau

Themavogel

De klapekster als themavogel.

Klapeksters zijn zeldzame broedvogels en doortrekkers die op weg van noord naar zuid tijdelijk in ons land verblijven.

Het zijn opvallende verschijningen met hun grijs, zwart, witte tekening, zwart oogmasker en haaksnavel. Ze zijn zo groot als een merel.

Het zijn vogels van de heidevelden en hoogveengebieden maar onlangs kwam ik deze vogel tegen aan de Philipdam in de top van een jonge berk.

Vorig jaar was er een regelmatig te zien bij het Benedensas en dat is niet zo ver verwijderd van de plaats waar ik hem onlangs tegenkwam.

Het voedsel van de klapekster bestaat uit kleine zoogdieren en insecten maar ook hagedissen en kikkers.

Een typische eigenschap van de klapekster en de grauwe klauwier is het aanleggen van een voorraadkamer waarbij ze hun prooidieren op doornen of prikkeldraad spiesen.

Hij kan tijdens de jacht, net als een torenvalk, bidden.

Klapekster op z'n favoriete uitkijkpost. De top van een struik

De grauwe klauwier als goedgelijkend familielid

Biddende klapekster

© Cees van Overveld

Verslagen van september en oktober 2019

24 september wandeling landgoed Halsteren

Het Landgoed De Hertgang werd eind vijftiger jaren van de vorige eeuw aangelegd op de Brabantse Wal in Halsteren. De terreinen waren deels woest, deels in gebruik voor de teelt van asperges. Een gedeelte was afgegraven voor zandwinning na de overstromingsramp in 1953. Het zand werd gebruikt voor herstel van dijken in Zeeland. De Brabantse Wal is hier zo'n 12 meter hoog. Bovenop de Brabantse Wal bevindt zich een lichte zandgrond, die makkelijk stuift (het 'smoort' zeggen ze hier), beneden zorgt het kwelwater van de Brabantse Wal voor drassige weilanden overgaand in landbouwgebied van zeeklei.

We zijn ondanks het mindere weer toch richting Halsteren vertrokken. Achteraf viel dat weer reuze mee, maar zeker in vergelijking met de ontvangst en de grote afwisseling van natuurschoon, wat telkens een grote verrassing gaf. Zozeer dat we dit landgoed volgend voorjaar weer in onze planning hebben opgenomen om dan alles in bloei te zien staan.

29 oktober paddenstoelenwandeling Rucphense Heide

Met 18 personen zijn we naar het Ossekopke gereden waar we de blauwe route van ongeveer 4 km. hebben gewandeld. Lekker rustig weer met een zonnetje en dan op zoek naar paddenstoelen. Die bleken er in ruime hoeveelheden te staan. En de Rucphense bossen is sowieso een mooi gebied voor een lekkere wandeling.

Planning seniorenactiviteiten voorjaar 2020

25 januari: Wandeling route de Fuut ten zuiden van Huijbergen

Deze wandeling stond al eerder op het programma, maar vanwege wegwerkzaamheden was destijds het gebied niet te bereiken. De route kenmerkt zich door verschillende landschappen. Ontdek het prachtige Kleine Meer via deze wandelroute Fuut! Het Kleine Meer is in 2016 hersteld. Nu is dit ven met omringende heide, bossen en

zandverstuivingen een belangrijk leefgebied voor bijzondere amfibieën, prachtige vogels en unieke planten.

Zoals gewoonlijk vertrekken we om 13.00 uur vanaf het parkeerterrein bij de Lodge. Aan degene die meerijdt wordt een kleine kilometervergoeding gevraagd. Het is raadzaam bij slecht weer telefonisch te informeren of de wandeling doorgaat. Dit kan tot 12.00 uur op 06-23802757

31 maart: wandeling Natuurpoort Wouwse Plantage

De Natuurpoort Wouwse Plantage is op zaterdag 21 september jongstleden officieel geopend. Een Natuurpoort is een initiatief van onder andere de provincie. In Noord-Brabant zijn ongeveer 30 Natuurpoorten aangelegd. Een Natuurpoort is een combinatie van natuur en horeca. Bij het parkeerterrein van de Lodge ligt ook een Natuurpoort. Deze zijn te herkennen aan een grote roestbruine sleutel aan het begin van het gebied. Onderdeel van de Natuurpoort Wouwse Plantage is het Derde Wereldbos dat hier al jaren ligt en lange tijd onder de bezielende leiding heeft gelegen van Adrie Goorden, ons allen bekend. Adrie heeft met een aantal vrijwilligers het Derde Wereldbos aangelegd en onderhouden tot wat het nu is.

We vertrekken om 13.00 uur vanaf het parkeerterrein bij de Lodge. Aan degene die meerijdt wordt een kleine kilometervergoeding gevraagd. Het is raadzaam bij slecht weer telefonisch te informeren of de wandeling doorgaat. Dit kan tot 12.00 uur op 06-23802757

28 april: fietstocht

De bestemming van deze fietstocht is nog niet bekend maar waarschijnlijk wordt het een tocht met een aantal bijzonderheden onderweg. Door de VVV is een zestal fietstochten uitgezet, zoals de suikerbietenroute, de commandoroute etc. Onze fietstocht wordt een combinatie van enkele van deze routes, maar er moet onderweg wel iets te zien en te vertellen zijn.

We starten om 13.00 uur vanaf het MEC. Het is raadzaam bij slecht weer telefonisch te informeren of de wandeling doorgaat. Dit kan tot 12.00 uur op 06-23802757

26 mei: wandeling de Hertgang ofwel landgoed Halsteren

In september jongstleden zijn we hier ook geweest en dat was zo verrassend dat we hebben besloten in het voorjaar nogmaals terug te komen om het landgoed te aanschouwen als alles in bloei staat.

We vertrekken om 13.00 uur vanaf het parkeerterrein bij de Lodge. Aan degene die meerijdt wordt een kleine kilometervergoeding gevraagd. Het is raadzaam bij slecht weer telefonisch te informeren of de wandeling doorgaat. Dit kan tot 12.00 uur op 06-23802757

30 juni: kruiden door Edin van der Ham

De invulling van deze activiteit zal in de nieuwsbrief van maart 2020 worden toegelicht, maar nu al kunnen we laten weten dat het bijzonder interessant zal worden zoals we dat van Edin gewend zijn.

Oproep

Kopij voor de nieuwsbrief digitaal aanleveren via redactie@ivnroosendaal.nl: uiterlijk 2 weken vóór het uitkomen van de Nieuwsbrief (1 maart/1 juni/1 september/1 december)
Wijzigingen van uw email adres s.v.p. tijdig doorgeven zodat u de digitale nieuwsbrief blijft ontvangen.

Werkgroepen en contactpersonen

Werkgroepen				
Jeugdnatuurgroep	Corry Vroegrijk	0165-552898	corryvroegrijk@kpnmail.nl	
Beheerwerkgroep	Piet van Oeffelen	0165-536770	pietvanoeffelen@gmail.com	
Cursussen	vacature		cursussen@ivnroosendaal.nl	
Publieksactiviteiten	vacature			
Seniorenactiviteiten	Hans van Nassau	0623802757	van.nassau@home.nl	
	Jac Heijmans	0165-544728	jacineke@home.nl	
Thema-avonden	Jac Heijmans	0165-544728	jacineke@home.nl	
	Hans van Nassau	0623802757	van.nassau@home.nl	
Wandelingen	Vacature		<u>activiteiten@ivnroosendaal.nl</u>	
Kleuternatuurgroep	Linda Frantzen		kleuternatuurroosendaal@hot	
			<u>mail.com</u>	
Website	Ad Hellemons	0165-569749	ad.hellemons@gmail.com	
Public relations	Resie Beulen	0165-564785	pr@ivnroosendaal.nl	
Contactpersonen				
Groenwinkel	Annemarie Willems	0165-543786	65-543786 <u>anwilmu@ziggo.nl</u>	
Vogels	Cees van Overveld	0165-550146	fotoverveld@kpnplanet.nl	

Overige informatie

Adres IVN:

MEC T-Huis Visdonk, Dennenscheerdersdreef 11, 4707 PK Roosendaal, telefoon 0165-546438 Lidmaatschap:

Lidmaatschap € 24,= per jaar. Huisgenootleden € 12,00.

Contributie wordt door IVN Amsterdam geïnd. Opzegging lidmaatschap voor 1 november van het lopende jaar.